

รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตาม
วัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
The Administrative Model to Promote Quality School Through
Management by Objectives of Nawamintharachinuthit
Triamudomsuksapattanakarn School

สิทธิพงษ์ ปานนาค
Sittipong Pannak

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
Nawamintharachinuthit Triamudomsuksapattanakarn School, The Secondary
Educational Service Area Office Samut prakarn, Thailand

E-mail¹ : nice_thecop@hotmail.com

Date Received : 29 March 2025

Date Revised : 13 September 2025

Date Accepted : 18 September 2025

Date Published online : 26 December 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ตรวจสอบ และประเมิน รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และพิจารณาความสอดคล้องเสียงข้างมากของผู้เชี่ยวชาญจากการประเมินรูปแบบ ด้วยค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ (SAPE โมเดล) ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และการประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ โดยวิธีการดำเนินงานของรูปแบบ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนด

¹ ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author)

เป้าหมาย ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบแก้ไขหรือการประเมินผลเป็นระยะ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

2) ผลการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหารจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้องครอบคลุม มีผลการประเมินทุกด้านผ่านเกณฑ์ร้อยละ 88.88 ถึงร้อยละ 100

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร, โรงเรียนคุณภาพ, การบริหารงานตามวัตถุประสงค์, SAPE โมเดล, โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

Abstract

This research aims to develop, examine, and evaluate the administrative model to promote quality school through management by objectives of Nawamintharachinuthit Triamudomsuksapattanakarn School. The key informants in the research were experts with experience in the educational administration. They were obtained by purposive sampling, totaling 9 people. A semi-structured interview was used as the research instrument. Data, collected through in-depth interviews, was analyzed using content analysis, with expert consensus on the model evaluation determined by percentages.

The research results found that 1) the administrative model to promote quality school through management by objectives of Nawamintharachinuthit Triamudomsuksapattanakarn School (SAPE Model) consists of 4 parts: principles of the model, objectives of the model, methods of model operation, and evaluation of the model performance. The methods of model operation have 4 steps: Step 1: Set a Goal, Step 2: Action planning, including management quality development, leadership quality development, student quality development, and learning resource quality development, Step 3: Periodic reviews, and Step 4: Performance evaluation. 2) The results of the administrative model inspection and evaluation by experts in terms of feasibility, utility, propriety, and accuracy were evaluated in all aspects, achieving scores ranging from 88.88% to 100%.

Keywords: Administrative Model, Quality School, Management by Objectives, SAPE Model, Nawamintharachinuthit Triamudomsuksapattanakarn School

บทนำ

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงการพัฒนาโรงเรียนทุก ๆ โรงเรียนทั่วประเทศให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ลดโอกาสความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ดังนั้นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ของพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ ที่มอบและแถลงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ซึ่งแนวคิดในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต โดยหนึ่งในแนวนโยบายจุดเน้นสำคัญที่โรงเรียนจะต้องริเริ่มดำเนินการเพื่อให้โรงเรียนในพื้นที่ต่าง ๆ เกิดกระบวนการพัฒนาไปสู่คุณภาพนั้นคือ แนวนโยบายด้าน 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ด้วยการจัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำร่องการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ในฐานะหน่วยงานระดับต้นทางการศึกษา คือ โรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่มีบริบทและลักษณะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม พื้นฐานครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ รวมถึงคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่โดยรวมที่มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ซึ่งในมุมมองของการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการ

ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป เพื่อหล่อหลอมหรือบูรณาการสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพ เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู และสถานศึกษาอย่างสูงสุด ประกอบกับจากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า ถึงแม้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษนั้นจะถูกมองว่าได้รับงบประมาณสนับสนุนที่ค่อนข้างสูง รวมทั้งมีความพร้อมด้านครูและบุคลากร แต่อีกมุมมองประเด็นหนึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ยังมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ มากมาย และเป็นความท้าทายที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบูรณาการดำเนินงานให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ดังตัวอย่างข้อมูลการรายงานวิจัยของ จิรัฏฐ์ สีหงามพิมล (2565, น. 346-347) ระบุว่า การบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษนั้น ยังมีอุปสรรคอยู่บ้างในแง่ของการกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ตลอดจนการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดการกระตุ้นแนวความคิดเชิงสร้างสรรค์ หรือแนวความคิดในการทำงานลักษณะเชิงบวกให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ทั้งนี้ปัจจัยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีสาเหตุมาจากการมีโครงสร้างขององค์กรขนาดใหญ่ มีสมาชิกจำนวนมากที่ยากต่อการควบคุมดูแล รวมถึงขาดการสร้างมาตรฐานระบบการดำเนินงานที่มาจากความต้องการของบุคคลภายในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาอย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเหล่านั้น นอกจากนี้ข้อมูลของสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2551, น. 13) ได้รายงานถึงปัญหาของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า ยังมีจุดอ่อนในการบริหารจัดการด้านการสื่อสารกับคนในองค์กร ทั้งครูและนักเรียน เนื่องจากการมีสมาชิกจำนวนมากและมีภาระงานซ้ำซ้อนหลายระดับทำให้การสื่อสารมีความคลาดเคลื่อนได้ง่าย ซึ่งหากภาระงานทั้งหมดได้ถูกจัดระบบให้ลงตัวก็จะทำให้การดำเนินงานมีคุณภาพและมีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับรายงานของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จากผลการสำรวจ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ระบุว่าความคาดหวังสำหรับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่หรือขนาดใหญ่พิเศษนั้น จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากถึงประมาณ ร้อยละ 83% ส่วนความคาดหวังว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่ชนบทจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีเพียงประมาณ ร้อยละ 50% เท่านั้น ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าภูมิหลังด้านขนาดของโรงเรียน พื้นที่ตั้ง สภาพสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนเกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นของผู้ปกครองที่สะท้อนต่อคุณภาพของโรงเรียนด้วย เช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามยังมีตัวแปรสำคัญอื่น ๆ อีกมากมายที่ส่งผลต่อความคิดเห็นและความคาดหวังด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้วย เช่น คุณภาพครูและบุคลากร งบประมาณการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา หรือคุณภาพการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาด้วย เป็นต้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

จากมุมมองความสำคัญทั้งมวลของการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ สะท้อนได้ถึงการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ สามารถกล่าวได้ว่าการบริหารจัดการศึกษาในช่วงที่ผ่านมา จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน (Self Assessment Report : SAR) ในช่วง 3 ปีย้อนหลังที่ผ่านมา ยังมีสรุปรายละเอียดข้อเสนอแนะที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมสำคัญหลากหลายประเด็น เช่น การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการดำเนินงาน การศึกษาสภาพและความต้องการในการพัฒนาการศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนให้มีลักษณะขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตลอดจนการบริหารอัตรากำลังของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่มีอยู่อย่างเหมาะสม คำนึงถึงการลดภาระงานที่เกินความจำเป็น และการติดตามผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น (โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ, 2564, 2565, น. 29, 2566, น. 31)

ดังนั้นเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมต่อการเป็นโรงเรียนคุณภาพขนาดใหญ่พิเศษ ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการสมัยใหม่ ซึ่งปัจจุบันพบว่าแนวคิดการบริหารจัดการนั้นมีหลากหลายรูปแบบด้วยกัน แต่หนึ่งในรูปแบบการบริหารจัดการที่มีลักษณะเด่นและสามารถเอื้ออำนวยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น สามารถบรรลุผลการดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น คือ แนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ (Management by Objective) ซึ่งการบริหารงานตามวัตถุประสงค์นี้ถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายและเป็นเครื่องมือทางการบริหารในองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชน โดยผู้พัฒนาแนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ คือ Professor Peter Drucker ในปี ค.ศ. 1954 (จารุณี แก้วเอี่ยม, 2557, น. 220) ทั้งนี้คุณลักษณะพิเศษที่สำคัญของแนวคิดการบริหารจัดการรูปแบบนี้ เป็นกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์และการควบคุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากร ประกอบกับเป็นการเชื่อมโยงหน้าที่ทาง การบริหาร การวางแผน และการควบคุมเข้าด้วยกัน อีกทั้งเป็นกลไกข้อดีที่มีการคิดวางแผนโดยคำนึงถึงเป้าหมายเป็นสำคัญก่อนที่จะมีการลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารทรัพยากรต่าง ๆ เป็นไปโดยมี

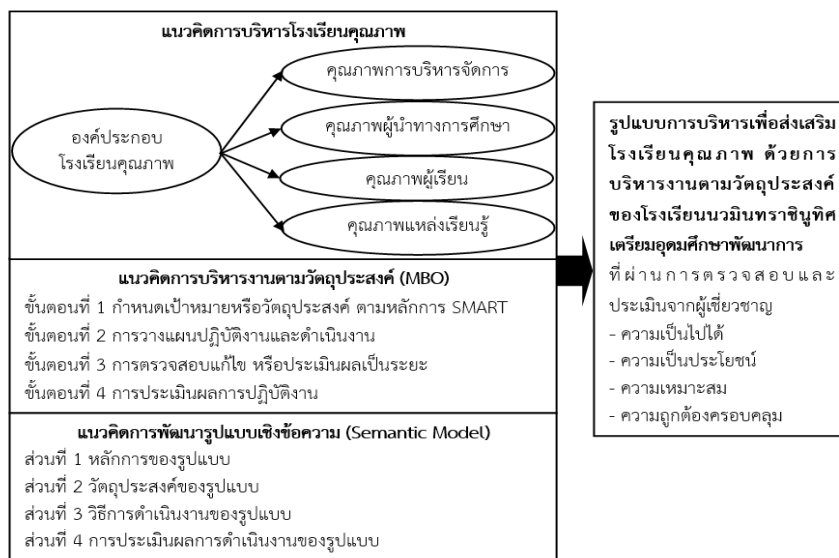
ประสิทธิภาพ นอกจากนี้อุปสรรคหรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการทำงานก็จะได้รับการวิเคราะห์และพยายามแก้ไขให้ลุล่วงเป็นระยะ จนนำไปสู่ความสำเร็จที่ดีได้ในระยะยาว ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าแนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์จึงเท่ากับการช่วยส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพในขั้นตอนวางแผนร่วมกัน และ 2) ประสิทธิภาพในขั้นตอนการดำเนินงาน โดยกระบวนการทั้ง 2 ขั้นตอนนั้นทำให้บุคลากรมีความผูกพันต่อความสำเร็จที่ได้รับ รู้สึกเต็มใจที่จะควบคุมตนเองอย่างมีวินัยจนการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2560, น. 94)

จากการวิเคราะห์และทบทวนความสำคัญของปัญหาการวิจัยทั้งหมดในข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและให้ความสำคัญในการพัฒนารูปแบบบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ มาใช้สำหรับเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตลอดจนเพื่อเป็นการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของรูปแบบบริหารที่พัฒนาขึ้นว่ามีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นประโยชน์หรือไม่อย่างไรบ้าง ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนต่อกระบวนการพัฒนาการศึกษาที่สามารถนำแนวทางองค์ความรู้ และข้อค้นพบที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดความเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนต่อไปได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
2. เพื่อตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพ จากรายงานวิจัย นโยบายหน่วยงานทางการศึกษา และแนวคิดจากนักวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 16 รายการ

1.1 การบริหารโรงเรียนคุณภาพในประเทศไทย ประกอบด้วย แนวคิดของทิวต์ธ ศรีดำรง (2556, น. 175-177) มังกรแก้ว ตรุณศิลป์ (2557, น. 145-149) อภิชัย ทำมาน (2561, น. 62-66) ทรงพล เจริญคำ (2562, น. 21-22) ชรินทร์ เกิดพุ่ม (2564, น. 67-69) ทนงศักดิ์ โพธิ์เกตุ (2564, น. 49-50) ศุภิพร พึ่งมี (2564, น. 67-70) บุญส่ง งามอาจ (2565, น. 553-556) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) กระทรวงศึกษาธิการ (2566) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ (2567)

1.2 การบริหารโรงเรียนคุณภาพในต่างประเทศ ประกอบด้วย ประเทศญี่ปุ่น แนวคิดของ Cisse & Okato (2009, pp. 39-48) ประเทศอังกฤษ แนวคิดของ Day & Sammons (2016, pp. 17-20) ประเทศฟินแลนด์ แนวคิดของ Lavonen (2017, p. 1-17) ประเทศสิงคโปร์ แนวคิดของ Huang et al. (2019, pp. 1-14) และประเทศสหรัฐอเมริกา แนวคิดของ New York City Department of Education (2022, pp. 1-10)

โดยแนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพ จากการสังเคราะห์สามารถสรุปออกได้เป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้

2. แนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ (MBO) จากแนวคิดของนักวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 6 รายการ ประกอบด้วย แนวคิดของ สมยศ นาวิการ (2550, น. 9-10) ณัฐยา สันตะการผล (2554, น. 261-

262) จารุณี แก้วเอี่ยม (2557, น. 221-223) ธนาชัย สุขวณิช และพรชัย อรัญยกานนท์ (2557, น. 157) วิเชียร วิทยาอุดม (2558, น. 19-23) และเนตรพัฒนา ยาวีราข (2560, น. 93) ซึ่งจากการสังเคราะห์สามารถสรุปออกได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน 3) การตรวจสอบแก้ไข หรือการประเมินผลเป็นระยะ และ 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. แนวคิดการพัฒนารูปแบบบริหารเชิงข้อความ (Semantic Model) ของ Ivancevich. et al. (1989, อ้างใน พัฒนา พรหมณี และคณะ, 2560, น. 131) สามารถสรุปได้ 4 ส่วน คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 4) การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ได้เสนอขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โครงการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และได้รับอนุมัติรับรองการยกเว้นพิจารณาโครงการวิจัย ตามแนวทางหลักจริยธรรมงานวิจัยในมนุษย์ที่เป็นมาตรฐานสากล รหัสโครงการวิจัย HEC-01-67-003 รับรองยกเว้นพิจารณาจริยธรรม เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2567 โดยการได้มาซึ่งรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพ จากรายงานวิจัย นโยบายหน่วยงานทางการศึกษา และแนวคิดจากนักวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 16 รายการ

2. ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ตัวแทนผู้ปกครอง และนักเรียน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis) โดยพบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกด้านผ่านเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 (Schermerle-Engel & Moosbrugger, 2003, อ้างใน อิศรภักดี รินโรสง, 2565, น. 138) ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.99

2.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.97

2.3 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.96

2.4 ด้านการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.95

3. ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ (MBO) จากแนวคิดของนักวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 6 รายการ โดยสรุปขั้นตอนการบริหาร ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1) การกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอน

ที่ 2) การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 3) การตรวจสอบแก้ไข หรือการประเมินผลเป็นระยะ และขั้นตอนที่ 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

4. ศึกษาแนวคิดการพัฒนารูปแบบบริหารเชิงข้อความ (Semantic Model) โดยสามารถสรุปและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบได้ ดังนี้ ส่วนที่ 1) หลักการของรูปแบบ ส่วนที่ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 3) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และส่วนที่ 4) การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ

5. ร่างและพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงข้อความ โดยผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง มาออกแบบร่วมกับแนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ และกำหนดชื่อรูปแบบบริหาร คือ “รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ”

6. ตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบบริหารจากผู้เชี่ยวชาญ ตามหลักการตรวจสอบความเที่ยงตรง ด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ และปัญญา ศิริโชติ, 2563, น. 34)

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการศึกษา (Key Informant) ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งสิ้น จำนวน 9 คน เป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งระบุจำนวนระหว่าง 6-10 คน (จำเนียร จวงตระกูล, 2561, น. 7) โดยผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์คัดเลือก ดังนี้

ตารางที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย สำหรับการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหาร

ลำดับ	ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย	จำนวน
1	ผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ	3 คน
2	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	1 คน
3	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	1 คน
4	ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือเคียดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ	2 คน
5	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ หรือคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันอุดมศึกษา	2 คน
รวมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน		

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหารเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างรูปแบบการบริหาร

ตอนที่ 2 แบบแสดงความคิดเห็นสำหรับตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการบริหาร ซึ่งกำหนดประเด็นการตรวจสอบและประเมินรูปแบบ ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2557, น. 195)

- 1) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) หมายถึง การประเมินถึงความเป็นรูปธรรมของรูปแบบบริหารในการนำไปปฏิบัติได้จริง
- 2) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) หมายถึง การประเมินถึงคุณค่าในเชิงบวกของรูปแบบบริหารที่มีต่อคุณภาพการศึกษา
- 3) ด้านความเหมาะสม (Propriety) หมายถึง การประเมินถึงข้อดีหรือข้อจำกัดของรูปแบบบริหารที่มีต่อคุณภาพการศึกษา
- 4) ด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy) หมายถึง การประเมินถึงความน่าเชื่อถือตามหลักคุณภาพทางวิชาการของรูปแบบบริหาร

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบการบริหาร ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา ในประเด็นข้อคำถามการสัมภาษณ์ และพิจารณาถึงองค์ความรู้ที่จะได้รับว่าตรงกับประเด็นที่ต้องการในการวิจัยหรือไม่ ตลอดจนข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามนั้นจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากน้อยเพียงใด (พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร, 2559, น. 257)

2. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อร่างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ซึ่งประกอบด้วยประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 ประเด็นคำถาม : จากร่างรูปแบบการบริหารฯ ท่านผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

2.2 ประเด็นคำถาม : จากร่างรูปแบบการบริหารฯ ท่านผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

2.3 ประเด็นคำถาม : จากร่างรูปแบบการบริหารฯ ท่านผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ส่วนที่ 3 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

2.4 ประเด็นคำถาม : การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ ด้วยแบบประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ท่านผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

2.5 ประเด็นคำถาม : ท่านผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ผู้วิจัยควรเพิ่มเติมสิ่งใดบ้าง จากร่างรูปแบบการบริหารฯ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเป็นรูปแบบการบริหารที่สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เพื่อนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ สำหรับตรวจสอบความเหมาะสมของประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

2. ขอนหนังสือจากโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เพื่อนำร่างรูปแบบการบริหารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ขอความอนุเคราะห์และนัดหมายกับผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก และผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 9 คน ตามวันและเวลาที่ได้นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากประเด็นถ้อยคำสำคัญของความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อตีความและสร้างข้อสรุปการวิจัยของรูปแบบการบริหาร (สุภางค์ จันทวานิช, 2567, น. 122)

2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การได้มาซึ่งข้อมูลการสัมภาษณ์ที่แตกต่างกันจากแหล่งบุคคลผู้ให้ข้อมูล ช่วงเวลา และสถานที่ (สุภางค์ จันทวานิช, 2567, น. 99)

3. วิเคราะห์ผลการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหาร จากการพิจารณาความสอดคล้องของเสียงข้างมากจากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยค่าร้อยละ (P) (Flanders, 1989, อ้างถึงใน น้ำผึ้ง มีศีล, 2559, น. 1263) ที่กำหนดยอมรับมติความสอดคล้องอย่างน้อย ร้อยละ 60 จากความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ตารางที่ 2 ตัวอย่างผลวิเคราะห์ข้อมูล : หลักการของรูปแบบ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ประเด็นคำถาม : จากร่างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียม-อุดมศึกษาพัฒนาการ ท่านผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด	หลักการของรูปแบบบริหารมีความเหมาะสม คือ
“...จากที่ ผอ. ดูหลักการตรงนี้ที่นำมาถือว่าค่อนข้างครบถ้วน ก็ น่าจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้บริหารสถานศึกษา ที่นี้ประเด็นนี้ก็คิด	1. หลักการของรูปแบบมีความ น่าเชื่อถือและมีความครอบคลุม จากการสังเคราะห์แนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพจาก

ว่าเมื่อเราสังเคราะห์ข้อมูล และศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบจากผู้เกี่ยวข้องมาแล้ว ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครองที่อยู่ในชุมชน ผอ. ก็คิดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ดี อีกส่วนก็คือตรงกับนโยบายจุดเน้นที่ ผอ. เองกำหนดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการเรา เรื่องของการขับเคลื่อนคุณภาพมิติต่าง ๆ อันนี้ก็ตรงและเป็นส่วนหนึ่งที่เรานำมาสังเคราะห์ประเด็นด้วย ก็โอเคเลย...”

(ผู้เชี่ยวชาญ A, สัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง, 27 ธันวาคม 2567)

“...หลักการของรูปแบบตรงนี้นะครับ มาจากการสังเคราะห์งานวิจัย แล้วก็ไปศึกษาความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาของโรงเรียน สำหรับหลักการและรูปแบบที่ร่างออกมาก็ถือว่าทำมาค่อนข้างที่จะดีนะครับ มีการศึกษาและนำวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง แล้วก็ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อองค์ประกอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนะครับ สำหรับในเรื่องหลักการของรูปแบบอันนี้ก็ผมว่าโอเคนะครับ ทำมาได้ดีครับ...”

(ผู้เชี่ยวชาญ B, สัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง, 6 ธันวาคม 2567)

“...ส่วนแรกเลยหลักการของรูปแบบนะค่ะ...ก็ถือว่ามีความเหมาะสมค่ะ เพราะถือว่าก่อนอื่นเลยที่เราจะได้มาซึ่งหลักการในส่วนตรงนี้ ก็มีการสังเคราะห์แนวคิดการบริหารเชิงคุณภาพที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียน หลังจากนั้นก็นำประเด็นไปสอบถามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ครู นักเรียน โดยเฉพาะผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยใจใหม่...ตรงนี้ก็โอเค เพราะการจะพัฒนารูปแบบบริหารโรงเรียน ตัวเราเองไม่สามารถกำหนดเป้าหมายหรือความต้องการได้เพียงคนเดียว คนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก็ควรได้รับทราบถึงตรงนี้ เพราะผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นเราต้องการให้เป็นที่ยังพอใจ เป็นผลดี เกิดประโยชน์กับลูก ๆ นักเรียน และคนอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่กล่าวมาทั้งหมดค่ะ...”

(ผู้เชี่ยวชาญ C, สัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง, 6 ธันวาคม 2567)

รายงานวิจัย นโยบายหน่วยงานทางการศึกษา และแนวคิดจากนักวิชาการ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

2. หลักการของรูปแบบมีพื้นฐานที่มาจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้แก่

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ประกอบกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

3. หลักการของรูปแบบมีความสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งระดับสถานศึกษา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบ

1.1 สังเคราะห์แนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพ จากรายงานวิจัย นโยบายหน่วยงานทางการศึกษา และแนวคิดจากนักวิชาการ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ จำนวน 16 รายการ โดยมีผลการสังเคราะห์ คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ จำนวน 12 ประเด็น 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา จำนวน 9 ประเด็น 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 14 ประเด็น และ 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ จำนวน 5 ประเด็น รวมจำนวนทั้งสิ้น 40 ประเด็น

1.2 สังเคราะห์แนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ จำนวน 6 รายการ โดยมีผลการสังเคราะห์ คือ ขั้นตอนที่ 1) การกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 2) การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 3) การตรวจสอบแก้ไข หรือการประเมินผลเป็นระยะ และขั้นตอนที่ 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.3 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า มีองค์ประกอบการบริหาร 4 ด้าน และมีรายละเอียดประเด็นย่อยขององค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักผ่านเกณฑ์การประเมิน (Factor Loading) โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน อันดับสอง จากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.99 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.97 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.96 และ 4) ด้านการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.95

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมการเป็นโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

2.2 เพื่อประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ส่วนที่ 3 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย (Set a Goal)

การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตามหลักการ SMART ดังนี้

S = Specific เป้าหมายต้องเฉพาะเจาะจง คือ เพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

M = Measurable เป้าหมายควรวัดได้ เป็นตัวเลขประเมินค่า คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหาร ปีการศึกษา 2568 และปีการศึกษา 2569 อยู่ในระดับเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

A = Achievable เป้าหมายต้องระบุสิ่งที่จะทำให้สำเร็จ คือ ส่งเสริมการดำเนินงานตามองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ พัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้

R = Realistic เป้าหมายต้องเป็นจริง และมีความท้าทาย คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหาร ปีการศึกษา 2569 มีผลการพัฒนาที่สูงขึ้น กว่าปีการศึกษา 2568

T = Time-Based เป้าหมายต้องมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน คือ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มีแนวทางการบริหารจัดการที่สะท้อนได้ถึงการเป็นโรงเรียนคุณภาพ ภายในปีการศึกษา 2569

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน (Action Planning)

ด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1) สร้างมาตรฐานการดำเนินงาน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง นิเทศกำกับติดตาม และนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ

2) ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน และกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนปฏิบัติงานประจำปี เพื่อสร้างเป้าหมายการดำเนินงานร่วมกัน

3) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

4) สร้างส่วนร่วมในการบริหาร การทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5) ส่งเสริมให้สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรร่วมกัน

6) บริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 7) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2561
- 8) ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน ได้ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ทุกมิติ
- 9) ส่งเสริมการบริหารจัดเก็บข้อมูลด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ Digital System
- 10) จัดสรรภาระงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรได้อย่างเหมาะสมในการจัดการศึกษา
- 11) กำหนดโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจน แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และกระจายการดำเนินงานอย่างทั่วถึง
- 12) สนับสนุนให้มีแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ Best Practice เป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่น ๆ และชุมชน

ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 1) ส่งเสริมพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรในการดำเนินงาน สร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน
- 2) ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล
- 3) ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 4) ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่งเสริมความสามัคคี ลดความขัดแย้งในองค์กร
- 5) ผู้บริหาร ครู และบุคลากร เป็นแบบอย่างที่ดีด้านความประพฤติ การมีวินัย ตรงต่อเวลา มีจิตสาธารณะ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข
- 6) ผู้บริหาร ครู และบุคลากร กล้าตัดสินใจ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มุ่งเน้นผลประโยชน์ของผู้เรียนและโรงเรียนเป็นสำคัญ
- 7) จัดกิจกรรมเพื่อเสริมแรงจูงใจให้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ร่วมสร้างความรักความรู้สึกผูกพัน และความตระหนักในการเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน
- 8) อบรมพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถ ด้านกระบวนการการวิจัย การพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา การจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ และมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
- 9) ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีความรักความเมตตา เอาใจใส่ศิษย์ อย่างสม่ำเสมอ

ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความท้าทายในการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลการประเมินสมรรถนะ อ่าน คิด วิเคราะห์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
- 3) มีการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพการศึกษา
- 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการลงมือปฏิบัติจริงได้
- 5) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมี GPA ของทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่าระดับ 2.50
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาผลการศึกษา O-NET ของผู้เรียนให้สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
- 7) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียน คลอบคลุมทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย
- 8) ส่งเสริมให้นักเรียนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
- 9) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์สังคมปัจจุบัน
- 10) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ รักการออกกำลังกาย ดูแลรักษาสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ
- 11) จัดระบบคัดกรอง การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 12) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 13) จัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
- 14) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การวิจัย บูรณาการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล
- 15) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์
- 16) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล บูรณาการสู่การเรียนรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21

ด้านการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 1) สร้างเอกลักษณ์ ความเชื่อมั่น และความสัมพันธ์ร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานภายนอก

- 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความปลอดภัย เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย
- 3) สนับสนุนงบประมาณ และระดมทรัพยากรเพื่อจัดหาวัสดุให้เพียงพอในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4) สร้างความตระหนักให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม สืบสานภูมิปัญญา ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 5) ให้บริการห้องสมุด คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 4 การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ

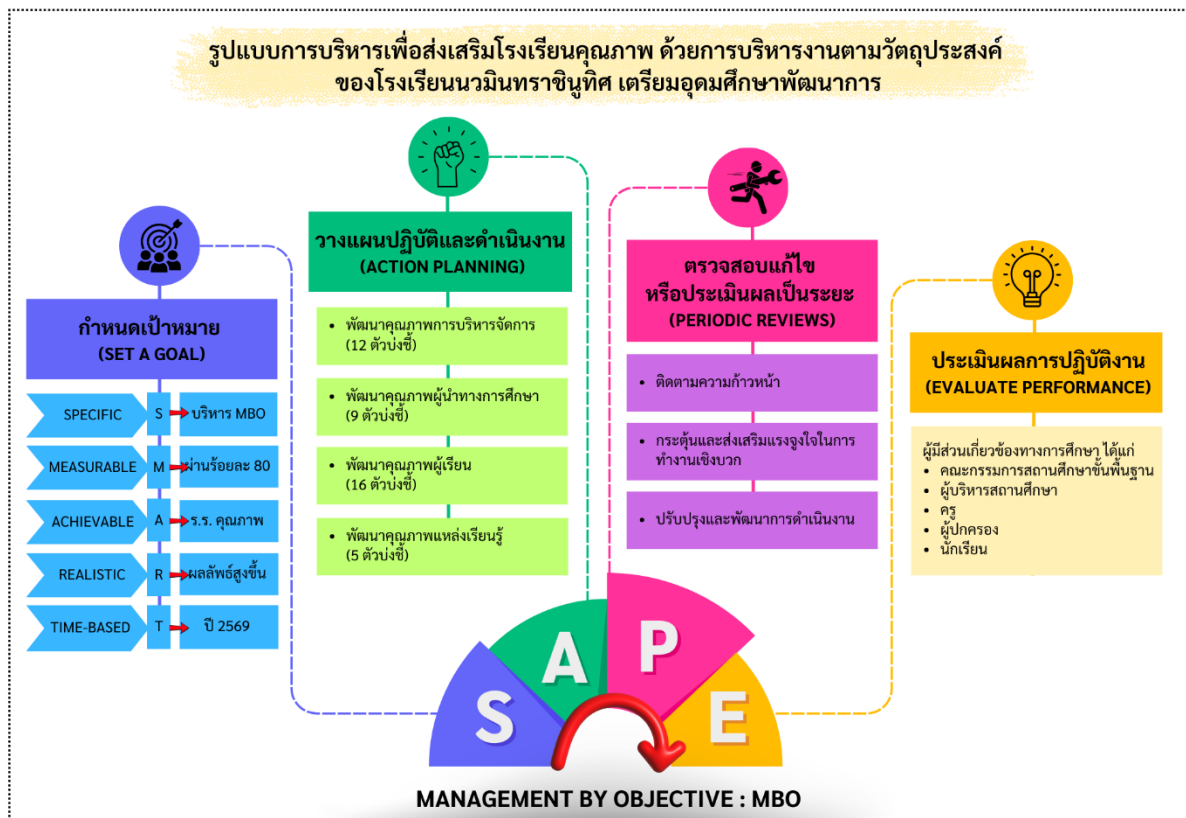
การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบแก้ไข หรือการประเมินผลเป็นระยะ (Periodic Reviews)

- 1) ติดตามความก้าวหน้าให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ
- 2) กระตุ้นและส่งเสริมแรงจูงใจในการทำงานเชิงบวกให้แก่ครูและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluate Performance)

การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ตัวแทนผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จำนวน 2 ปีการศึกษา ได้แก่ ปีการศึกษา 2568 และปีการศึกษา 2569

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์
ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

สรุปผลการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตาม
วัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ (SAPE Model) ประกอบด้วย 4 ส่วน
ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

ส่วนที่ 3 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย (Set a Goal)

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน (Action Planning) ได้แก่ การพัฒนา
คุณภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ
การพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้

ส่วนที่ 4 การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ (Evaluate Performance)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบแก้ไข หรือการประเมินผลเป็นระยะ (Periodic Reviews)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. ผลการตรวจสอบและประเมิน รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการ บริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ผลการตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน พบว่า การประเมินด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้องครอบคลุม มีผลการประเมินทุกด้านผ่านเกณฑ์ร้อยละ 88.88 ถึงร้อยละ 100

ตารางที่ 3 สรุปผลการตรวจสอบและประเมินร่างรูปแบบการบริหาร

ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ																ผลการประเมิน				
	A		B		C		D		E		F		G		H		I		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ร้อยละ
	เห็นด้วย	ไม่เห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็น					
ความเป็นไปได้	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	✓	-	✓	-	✓	-	8	1	88.88	
ความเป็นประโยชน์	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	9	0	100
ความเหมาะสม	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	9	0	100
ความถูกต้องครอบคลุม	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	9	0	100

สรุปและอภิปรายผล

สรุปรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เป็นรูปแบบบริหารเชิงข้อความ ประกอบด้วย 4 ส่วน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. **หลักการของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ** ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ประกอบด้วย ประเด็นที่ 1) สังเคราะห์แนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพ จากรายงานวิจัย นโยบายหน่วยงานทางการศึกษา และแนวคิดจากนักวิชาการ ทั้งแนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพในประเทศไทย และแนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพในต่างประเทศ จำนวน 16 รายการ ประเด็นที่ 2) สังเคราะห์แนวคิดการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ จำนวน 6 รายการ ประเด็นที่ 3) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา และประเด็นที่ 4) วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนั้น จากผลวิเคราะห์การตรวจสอบและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า หลักการของรูปแบบบริหารมีความเหมาะสม คือ 1) หลักการของรูปแบบมีความน่าเชื่อถือและมีความครอบคลุม จากการสังเคราะห์แนวคิดการบริหารโรงเรียนคุณภาพ จากรายงานวิจัย นโยบายหน่วยงานทางการศึกษา และแนวคิดจากนักวิชาการ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ 2) หลักการของรูปแบบมีพื้นฐานที่มาจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ประกอบกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และ 3) หลักการของรูปแบบมีความสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งระดับสถานศึกษา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้สอดคล้องกับ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ และปัญญา ศิริโชติ (2563, น. 25-26) ที่กล่าวว่า หลักการของรูปแบบที่ดีควรแสดงให้เห็นถึงพื้นฐานที่มาของข้อมูลเชิงเหตุและผลของตัวแปรหรือองค์ประกอบที่มีความน่าเชื่อถือ โดยสามารถพยากรณ์และอธิบายถึงแหล่งที่มาได้อย่างสัมพันธ์กันเชิงประจักษ์ ประกอบกับสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างรูปแบบของ Jonassen et al. (2005, p. 21) ได้ระบุว่า จุดเริ่มต้นของการสร้างรูปแบบนั้นเป็นปรากฏการณ์ทางปัญญาตามธรรมชาติ ที่เริ่มจากการสร้างหลักการหรือทฤษฎีส่วนบุคคลตามปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาต่าง ๆ และสะท้อนออกมาในรูปแบบของการทดสอบสมมติฐานหรือการอนุมาน ซึ่งเป็นทักษะทางปัญญาในการใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การสร้างความรู้ต่อไป

2. **วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ** ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ จากผลวิเคราะห์การตรวจสอบและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า วัตถุประสงค์ของรูปแบบบริหารมีความเหมาะสม คือ 1) วัตถุประสงค์ของ

รูปแบบได้กำหนดเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมการเป็นโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ซึ่งถือว่ามีความชัดเจนและตรงประเด็นต่อการนำไปใช้ และ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบได้ระบุถึงการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับจากการนำรูปแบบบริหารไปใช้ สอดคล้องกับ ชีรวัดน์ นิเจนตร (2560, น. 79) ที่ได้นำเสนอเกี่ยวกับการวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา ระบุว่าวัตถุประสงค์ของรูปแบบเป็นกลไกสำคัญในการทำหน้าที่ของรูปแบบให้บรรลุเป้าหมาย กล่าวคือวัตถุประสงค์เปรียบเสมือนการทำงานของเครื่องยนต์ที่ออกแบบไว้แล้วเพื่อให้ส่วนประกอบต่าง ๆ ทำงานตามหน้าที่และสามารถขับเคลื่อนไปได้

3. **วิธีการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ** ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย ตามหลักการ SMART และขั้นตอนที่ 2 การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ การพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ (เพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ 2 ตัวบ่งชี้) และการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ จากผลวิเคราะห์การตรวจสอบและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า วิธีการดำเนินงานของรูปแบบบริหารมีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ คือ 1) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบบริหารตอบสนองต่อนโยบายจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ 2) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบบริหาร มีการพัฒนาคุณภาพที่ครอบคลุม ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ และ 3) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบบริหาร มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีการระบุเป้าหมายที่ชัดเจน และกำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งผลการตรวจสอบและประเมินวิธีการดำเนินงานของรูปแบบบริหารดังกล่าว สอดคล้องกับลักษณะของรูปแบบการบริหารที่ดี กล่าวคือ รูปแบบการบริหารที่ดีนั้น กระบวนการและวิธีการดำเนินงานต้องมีความครอบคลุมชัดเจนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางทฤษฎี จึงจะสามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ในทางปฏิบัติ ซึ่งโดยหลักแล้วรูปแบบการบริหารจะต้องสามารถนำโครงสร้าง นโยบาย หรือวิธีการไปปฏิบัติได้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น (สัคพัศ แสงฉาย, 2561, น. 117) นอกจากนี้อีกประเด็นหนึ่งที่วิธีการดำเนินงานของรูปแบบบริหาร มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ เนื่องจากมีความสอดคล้องเป็นไปตามจุดเน้นและนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นความเชื่อมโยงเชิงเหตุผลของกระบวนการวิจัยที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวบ่งชี้หรือองค์ประกอบของรูปแบบบริหารที่จะนำไปสู่การสร้างความคิดรวบยอด (Concept) และการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษาได้ (วโร เพ็งสวัสดิ์, 2557, น. 189)

4. **การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ** ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 3

การตรวจสอบแก้ไข หรือการประเมินผลเป็นระยะ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติงาน จากผลวิเคราะห์การตรวจสอบและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ บริหาร มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ คือ 1) การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบบริหาร มีการประเมินที่เป็นระยะ จำนวน 2 ปีการศึกษา ซึ่งทำให้สามารถตรวจสอบแก้ไข วางแผนการปรับปรุงและพัฒนา ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้ในอนาคต 2) การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบบริหาร มีความชัดเจนและครอบคลุม ทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน สอดคล้องกับ พัฒนา พรหมณี และคณะ (2560, น. 131) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบนั้น เป็นการกำหนดแนวทางและเครื่องมือในการประเมินผล ซึ่งเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของรูปแบบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ว่าเป็นไปตามระบบงานหรือไม่เพียงใด เพื่อประโยชน์ต่อการรับรู้ว่ามีรูปแบบได้ทำหน้าที่ตามที่สร้างไว้มากน้อยเพียงใดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ นอกจากนี้การประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบบริหารที่ครอบคลุมไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษานั้น เป็นการสะท้อนมุมมองของการรับรู้ร่วมกัน ตลอดจนช่วยให้เกิดความเข้าใจในวิธีการดำเนินงานและการพิจารณา ถึงเป้าหมายที่ตรงร่วมกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยด้านรูปแบบการทำงานเป็นทีมสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งระบุถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมและสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีความเข้มแข็ง ต้องอาศัยปัจจัยในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเป็นสำคัญ (จิรัฐ สีสงามพิมล, 2565, น. 347-348)

5. ผลการตรวจสอบและประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงาน ตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ตามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การประเมินด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ครอบคลุม มีผลการประเมินทุกด้านผ่านเกณฑ์ร้อยละ 88.88 ถึง ร้อยละ 100 โดยผลการตรวจสอบและ ประเมินรูปแบบการบริหารดังกล่าว เป็นไปตามหลักการพิจารณาความสอดคล้องเสียงข้างมากจากผู้เชี่ยวชาญ ด้วยค่าร้อยละ (P) ที่กำหนดว่าการพิจารณาความสอดคล้องของเสียงข้างมากจากผู้เชี่ยวชาญนั้น ต้องใช้ การผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป (Flanders, 1989, อ้างถึงใน น้ำผึ้ง มีศีล, 2559, น. 1263) ทั้งนี้สะท้อนให้ เห็นว่ารูปแบบการบริหารทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การวางแผนปฏิบัติงานและ ดำเนินงาน 3) การตรวจสอบแก้ไข หรือการประเมินผลเป็นระยะ และ 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน นั้น สอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีของกระบวนการบริหารจัดการ Functions of Management ที่ ประกอบด้วยความสัมพันธ์ 4 องค์ประกอบ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2560, น. 20)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

จากผลการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ มีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน 3) การตรวจสอบแก้ไขหรือการประเมินผลเป็นระยะ และ 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนั้นการนำรูปแบบบริหารไปใช้เพื่อให้เกิดความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำความเข้าใจถึงองค์ประกอบสำคัญของการส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ การพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ และการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ตลอดจนชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนเริ่มดำเนินการ ซึ่งจะทำรูปแบบการบริหารงานดังกล่าวสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สำหรับโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแบบวัดและประเมินที่เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เช่น แบบประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน และแบบประเมินความพึงพอใจของการใช้รูปแบบบริหาร เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาระดับคุณภาพของการใช้รูปแบบบริหาร
2. ควรศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหาร จำนวน 2 ปีการศึกษา ตามที่ได้ระบุไว้ในวิธีการดำเนินงานของรูปแบบ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ว่าข้อค้นพบที่เกิดขึ้นนั้นสามารถสะท้อนได้ถึงการส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพได้หรือไม่อย่างไรบ้าง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการทำวิจัยคือ ได้รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการบริหารงานตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ หรือ SAPE Model ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงาน ภายใต้การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพผู้นำทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพแหล่งเรียนรู้ 3) การตรวจสอบแก้ไขหรือการประเมินผลเป็นระยะ และ 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการได้ต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567–2568. <https://moe360.blog/2023/12/06/p55122/>
- จารุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จำเนียร จวงตระกูล. (2561). ปัญหาการกำหนดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ. วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 1(2), 1-21. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/ibas/article/view/133909/104419>
- จิรัฏฐ์ สีหงามพิมล. (2565). รูปแบบการทำงานเป็นทีมสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฌีบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ชรินทร์ เกิดพุ่ม. (2564). ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ชีรวัดน์ นิเจนตร. (2560). การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 4(2), 71-102. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/srj/article/view/123081/93640>
- ณัฐยา สันตรการผล. (2554). การบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 2). บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด.
- ทองศักดิ์ โพธิ์เกตุ. (2564). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนบ้านดอนแยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(1), 34-51. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/article/view/247097/168954>
- ทรงพล เจริญคำ. (2562). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 7(2), 11-24. <https://journal.bkkthon.ac.th/upload/doc/spit/27/files/2.pdf>
- ทิวัดต์ ศรีดำรง. (2556). การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : การศึกษาทฤษฎีรากฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฌีบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ธนาชัย สุขวณิช และพรชัย อรัณยกันนท. (2557). การบริหารเชิงกลยุทธ์. ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- น้ำผึ้ง มีสีล. (2559). การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย : การหลีกเลี่ยงมโนทัศน์ที่ไม่ถูกต้อง. วารสาร Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 9(1), 1256-1267. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/61679/50809>

- เนตร์พัฒนา ยาวีราข. (2560). *การจัดการสมัยใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 11). บริษัททริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- บุญส่ง งามอาจ. (2565). องค์ประกอบของโรงเรียนคุณภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กของรัฐ. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 16(46), 544-559. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/258863/174965>
- พัฒนา พรหมณี, ศรีสุรางค์ เอี่ยมสะอาด และปณิธาน กระสังข์. (2560). แนวคิดการสร้างและพัฒนา รูปแบบ เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการสาธารณสุขสำหรับนักสาธารณสุข. *สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*, 6(2), 128-135. https://apheit.bu.ac.th/journal/science-july-2560/13_04_guidline_proof2_formatted.pdf
- พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติจักร. (2559). *แนวทางเพื่อการเรียนรู้การวิจัยเชิงคุณภาพ*. บริษัท ส.เอเชีย เพลส (1989) จำกัด.
- มังกรแก้ว ดรณศิลป์. (2557). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพในชุมชน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. (2564). *รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2564*. <https://www.nmrtup.ac.th/home/index.php>
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. (2565). *รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2565*. <https://www.nmrtup.ac.th/home/index.php>
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. (2566). *รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2566*. <https://www.nmrtup.ac.th/home/index.php>
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2557). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. โรงพิมพ์สมศักดิ์การพิมพ์.
- วิเชียร วิทยาอุดม. (2558). *การจัดการสมัยใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 2). บริษัท ธนธัชการพิมพ์ จำกัด.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ศุภกร เสรีรัตน์, ปณิศา มีจินดา, จิระวัฒน์ อนุวิชานนท์ และอรทัย เลิศวรรณวิทย์. (2560). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. บริษัทธรรมสาร.
- สุลัพร พิงมี. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 9(36), 61-71. <https://jeal.snru.ac.th/ArticleViewFile?ArticleID=965&FileArticle=965-ArticleTextFile-20210908160358.pdf>

- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2551). *โรงเรียนเข้มแข็ง (Healthy School)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). *โรงเรียนในชนบทกับโรงเรียนในเมืองแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร*. <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2019-41/>
- สมยศ นาวิการ. (2550). *การบริหาร : การบริหารโดยวัตถุประสงค์ (MBO) การตัดสินใจของผู้บริหาร การบริหารแบบมีส่วนร่วม : QC* (พิมพ์ครั้งที่ 3). บรรณกิจ.
- สัคพัต แสงฉาย. (2561). *ทฤษฎีและแนวคิดนโยบายสาธารณะ*. บริษัท ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. (2567). *นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. <https://www.sesaosp.go.th/website/?p=1>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *สรุปภาพรวมโรงเรียนคุณภาพ*. <https://www.moe.go.th/360guidelines-developing-quality/>
- สุภางค์ จันทวานิช. (2567). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 26). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ และปัญญา ศิริโชติ. (2563). *รูปแบบ (MODEL) (รูปแบบ การสร้าง พัฒนาและวิจัย รูปแบบทางการศึกษา เน้นรูปแบบแนวปฏิบัติหรือปฏิบัติการ)*. บริษัท สิ้นธนา ก้อปปี้ เซ็นเตอร์ จำกัด.
- อภิชัย ทามาน. (2561). *รายงานวิจัยรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1*. https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=184&RecId=405&obj_id=3926&showmenu=no&userid=0
- อิศรัญญ์ รินโธสง. (2565). *การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง สำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). บริษัทนิโอพ้อยท์ (1995) จำกัด.
- Cisse, M., & Okato, T. (2009). The Organizational Strategies of School Management in Japan: Focus on Primary School Principals. *Journal of College Teaching & Learning*, 6(5), 39-50. <https://clutejournals.com/index.php/TLC/article/view/1140>
- Day, C., & Sammons, P. (2016). *Successful School Leadership*. High bridge House.
- Huang, J., Tang, Y., He, W., & Li, Q. (2019). Singapore's School Excellence Model and Student Learning: Evidence from PISA 2012 and TALIS 2013. *Asia Pacific Journal of Education*, 10(1), 1-17. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02188791.2019.1575185>
- Jonassen, D., Strobel, J., & Gottdenker, J., (2005). Model Building for Conceptual Change. *Interactive Learning Environments*, 13(2), 15-37. https://www.researchgate.net/publication/228862028_Model_building_for_conceptual_change

Lavonen, J. (2017). Governance Decentralization in Education : Finnish Innovation in Education. *Revista de Education a Distancia*, 53(1), 1-22.

https://www.researchgate.net/publication/368142148_Governance_decentralisation_in_education_Finnish_innovation_in_education

New York City Department of Education. (2022). *School Quality Expectations 2022-2023*.

<https://infohub.nyced.org/docs/default-source/default-document-library/school-quality-expectations-22-23>